

(Данас, 4. 2. 2011)

Џулијан Асанж, оснивач Викиликса, поново се нашао у вестима, овог пута након што му је бивши швајцарски банкар Рудолф Елмер предао поверљиве извештаје о око 2.000 богатих појединаца који, наводно, садрже доказе о прању новца и утаји пореза. Елмер је убрзо проглашен кривим за кршење швајцарског закона о чувању тајне, али само је мали број новинара тражио да се Асанж судски гони због своје улоге у афери. То се, очито, догађа само у Сједињеним Државама.

У САД, усред дебате о томе да Викиликс објављује поверљиве депеше Стејт департмента, док Влада прети Асанжу екстрадицијом и тужбом, угледни новинари траже заклон. Очекивало би се да се у водећим уводницима у Њујорк тајмсу и Волстрит журнал, а да не помињемо телевизијске емисије, брани право Викиликса да објављује своја сазнања. Али, наступила је само чудна, заглашујућа, лицемерна, запањујућа тишина - или нешто још горе.

Већина америчких новинара потпуно разуме да Асанж није нелегалним путем дошао до поверљивог материјала, јер је криминалу подложна свака страна која је објављивала материјал на сајт.

Већина америчких новинара потпуно разуме да Асанж није нелегалним путем дошао до поверљивог материјала, јер је криминалу подложна свака страна која је објављивала материјал на сајт. Он није пандан Данијелу Елсбергу, који је 1971. незаконито објавио документа Пентагона, тајну хронику војске САД о рату у Вијетнаму, већ је налик Њујорк тајмсу, који је донео храбру и исправну одлуку да објављује тај материјал.

Штавише, амерички новинари савршено добро знају да и они сами стално тргују поверљивим материјалом - заправо је велики број истакнутих америчких новинара изградио каријере које су им се финансијски исплатиле радећи управо оно што Асанж ради. На свим коктелима у медијским круговима у Њујорку или Вашингтону новинари весело показују потенцијалним послодавцима своју „робу“ или чине једни другима услуге

Пише: Наоми Волф
субота, 05 фебруар 2011 07:47

тако што откривају поверљиве информације.

На Си-Ен-Ену је недавно наступило ћутање када сам правног стручњака Џефрија Тубина, који је захтевао да се Асанж ухапси, питала да ли стварно никада није одао поверљиву информацију. Уосталом, то је оно што раде озбиљни новинари: њихов посао је да открију шта владини званичници не желе да се објави.

Амерички новинари знају да Влада крије информације углавном да би себе поштедела понижења, а не зато што је искрено забринута за националну безбедност.

Амерички новинари знају да Влада крије информације углавном да би себе поштедела понижења, а не зато што је искрено забринута за националну безбедност. На поверљивим информацијама је заснован највећи број бестселера Боба Вудворда, новинара Вашингтон поста, који је захваљујући својим делима постао најбоље плаћени новинар штампаних медија.

А где су захтеви да се Вудворд ухапси? Зашто сви ти новинари, који стичу славу и новац радећи оно што је Асанж урадио, остају кукавички тихи (у најбољем случају), док колеги издавачу прети протеривање, цензура и оптужбе за шпијунажу (због којих може да уследи смртна казна), а да не помињемо апеле за његово погубљење?

Један од разлога за то могле би бити оптужбе на рачун Асанжа за сексуално злостављање. Међутим, сваки озбиљан новинар зна да се та два питања не смеју претворити у једно. Право на слободу изражавања примењује се на ниткове и хуље, слабе личности и чак криминалце.

Стога, поново постављам питање: зашто су амерички новинари и уредници претворили у Асанжа отпадника од друштва? Према мишљењу новинарке Ненси Јусеф, Комитет за слободу медија прекоморског клуба за штампу Америке у Њујорку саопштио да Асанж „није један од нас“. Асошијејтед прес одбија да коментарише о њему. Чак је и Национални клуб за штампу одлучио да не говори јавно о могућности да се против Асанжа покрене судски поступак. Уместо тога, бране га удружења новинара у иностранство.

Пише: Наоми Волф
субота, 05 фебруар 2011 07:47

Пословни модел америчког бизниса пропада; људи који би требало да бране Асанжа суочавају се са смањењима плата и незапосленостју, великим делом захваљујући интернету, чији је он симбол. Предрасуда ових новинара против медија у којима они нису „чувари улаза“ спречава их да признају да је Асанж издавач, а не нека врста хибридног терористичког блогера.

Својим понашањем према Асанжу америчка влада и главни медији у САД критикују будућност у којој нема традиционалних чувара улаза за проток информација, док све институције живе у прозирним зградама од стакла.

Парадоксално, на тај начин су постали попут побеснелих америчких владиних званичника који сада прете Асанжу и који више не могу да контролишу проток информација. Својим понашањем према Асанжу америчка влада и главни медији у САД критикују будућност у којој нема традиционалних чувара улаза за проток информација, док све институције живе у прозирним зградама од стакла.

Управо је из тог разлога прогањање Асанжа јалово и апсурдно. Чак и када би заувек био под кључем, свет будућности је свет Викиликса.

Ауторка је политичка активисткиња и друштвена критичарка.